

Filistin Meselesi, Gazze Tezkeresi ve Yeni Çözüm Arayışları

29 Ağustos 2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda 1471 nolu kararla kabul edilen Gazze tezkeresi¹, İsrail'in on yıllardır Filistin topraklarında uyguladığı işgal, imha ve ilhak politikalarını ve son iki yıldır özellikle Gazze'de işlediği soykırım suçunu kınayan, bu eylemlerin durdurulması ve Filistin halkının haklarının savunulması için dünya parlamentolarını işbirliğe çağıran bir parlamenter diplomasi örneğidir. Tüm siyasi partilerin oy birliğiyle kabul edilen ve 30 Ağustos 2025 tarihinde Resmi Gazete yayımlanan Gazze Tezkeresi, İsrail'in on yıllardır sürdürdüğü yasa dışı politikalarının ve Gazze'ye yönelik uyguladığı soykırım suçunun on binlerce Filistinlinin ölümüne ve yüzbinlerce kişinin yaralanmasına, ayrıca altyapının tamamen imhasına yol açtığı belirtilmektedir. Bu karar, TBMM'nin sahip olduğu imkânların yalnızca sınırlı bir yansımasıdır. Meclisin sembolik nitelikteki bu tür kararlarını, daha somut diplomatik ve hukuki girişimlerle pekiştirilmesi, Türkiye'nin uluslararası alandaki etkisini daha da güçlendirecektir.

TBMM'nin kabul ettiği Gazze Tezkeresi, İsrail'in Batı Şeria ve Kudüs'te hız kazanan işgal ve yerleşim politikalarının, Gazze dahil tüm Filistin topraklarına yönelik olduğu, dolayısıyla uluslararası toplumun bu konuda ciddi girişimlerde bulunması gerektiğini belirtmektedir. Filistin'in tanınmasına yönelik yaşanan gelişmelerin umut verici olduğu, dünya parlamentolarının İsrail'in durdurulması ve Filistin halkının haklarının savunulması için ortak hareket etmesi gerektiğini de ifade etmektedir. Kalıcı ateşkesin ve adil barışın 1967 sınırları temelinde mümkün olacağını belirten Gazze Tezkeresi, İsrail'in yasa dışı eylemlerinin devamı halinde BM ve diğer kuruluşlardaki üyeliklerinin² askıya alınması çağrısında bulunmaktadır. Parlamenter diplomasinin bir örneği olan ve Türkiye'nin diplomatik girişimlerinin bir parçasını oluşturan Gazze Tezkeresi, Türkiye'nin dış politikada yürüttüğü resmi hamlelerin meclis tarafından desteklendiğini ve vurgulandığını göstermektedir.

7 Ekim 2023 tarihinden bu yana da Gazze dahil olmak üzere işgal altındaki Filistin topraklarında İsrail tarafından işlenen insan hakları ihlalleri Türkiye'de hem devlet seviyesinde hem de toplum nezdinde kınanmış, Türkiye'nin İsrail'e karşı ulusal ve uluslararası arenada

¹ **Türkiye Büyük Millet Meclisi, 1471 nolu Karar:** “İsrail'in Gazze'deki İşgalini Genişletme Kararı ve Filistin Halkına Yaptığı Soykırım Hakkında Karar”, 28. Dönem 3. Yasama Yılı, Kabul Tarihi 29 Ağustos 2025, Birleşim No. 114, Resmî Gazete 30 Ağustos 2025, No. 33002. <

<https://www.tbmm.gov.tr/Yasama/Karar/6e8a0ff4-e15d-4b15-a2b3-0198f6b77720> >. (s.e.t.29.09.2025).

² İsrail'in üye olduğu uluslararası örgütlerin sayısı için Bkz < <https://www.mfa.gov.tr/israil-kunyesi.tr.mfa> >.

çeşitli eylemlerde bulunmasını getirmiştir. Türkiye'nin İsrail'e karşı dış politikadaki hamlelerini destekleyen ve uluslararası topluma, özellikle de dünya parlamentolarına İsrail'in durudurulması için işbirliği çağrısında bulunan Gazze Tezkeresi, Türkiye'nin bu konuda yürüttüğü hamlelerden biridir. Parlamentoda kabul edilen benzer içerikli tezkerelerin yedincisi olmuştur.³

Parlamentolar, modern demokrasilerin temel kurumları olup siyasal temsilin en görünür biçimde hayata geçtiği organlardır.⁴ Türk siyasal geleneğinde de parlamento, demokrasiyi ve temsil ilkesini yansıtan köklü bir mekanizma olarak öne çıkar. Bu mekanizmanın en belirgin niteliği yasama yetkisine sahip olmasıdır. Anayasa'nın 7. maddesine göre, yasama yetkisi devredilemez biçimde Türk Milleti adına TBMM tarafından kullanılır.⁵ Yine Anayasa'nın 87. maddesinde TBMM'nin görev ve yetkileri; kanun çıkarma, parlamento kararı alma ve diğer yasama işlemlerini yürütme biçiminde düzenlenmiştir.⁶ Bu çerçevede TBMM, yasama yetkisinin asilliği sayesinde ön bir düzenlemeye ihtiyaç duymaksızın doğrudan kanun çıkarabilir; genelliği sayesinde ise konu bakımından sınırlamaya tabi olmaksızın her alanda düzenleme yapabilir. Parlamento kararları ise TBMM'nin kanun dışında, Genel Kurul oylamasıyla aldığı ve somut bir durum ya da kişi hakkında irade beyanı⁷ niteliği taşıyan işlemlerdir. Örneğin, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen Gazze Tezkeresi, Türkiye'nin dış politikadaki diplomatik tutumunu destekleyen ve diğer parlamentoları işbirliğine çağıran bir parlamento kararıdır.

Bu gibi adımlar ayrıca parlamenter diplomasinin de bir örneğidir. Parlamenter diplomasi ülkeler arasındaki ilişkileri güçlendirmek ve uluslararası toplumu ilgilendiren küresel meselelerde diyalog, ortak çözüm üretme, demokratik değerler ile insan haklarını ve dünya

³ Türkiye Büyük Millet Meclisi, "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Genel Kurul konuşması". 28. Dönem 4. Yasama Yılı 1. Birleşim Tutanakları (1 Ekim 2025, Çarşamba). < <https://tbmm.gov.tr/Tutanaklar/Tutanak?Id=f379d140-975c-4f28-a111-01999f93b923> >. (s.e.t.03.10.2025).

⁴ Türk Tarih Kurumu. "Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Açılışının 100. Yılında "Milli Egemenlik ve Temsil" Uluslararası Sempozyumu", 20-21 Nisan 2020. < <https://ttk.gov.tr/turkiye-buyuk-millet-meclisinin-acilisinin-100-yilinda-milli-egemenlik-ve-temsil-uluslararasi-sempozyumu/> >. (s.e.t.28.09.2025).

⁵ Abbas Kılıç. "Türkiye'de Parlamento Kararlarının Hukuki Rejimi". (Doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019), < <https://avesis.ankara.edu.tr/yonetilen-tez/5daec9b9-fabb-45f7-890e-b280648d0715/turkiyede-parlamento-kararlarinin-hukuki-rejimi> >. (s.e.t.12.09.2025).

⁶ Sezgin Baş. "Türk Anayasa Hukukunda yasama işlemleri teorisi ve parlamento kararları", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, 2016). < <https://acikerisim.uludag.edu.tr/entities/publication/3ca1bea9-b942-48b0-96f7-3ba0c7c9c17a> >. S: 13, 14. (s.e.t.13.09.2025).

⁷ GÖZLER Kemal. S. 243.

barışını desteklemek amacıyla kullanılan tamamlayıcı bir mekanizmadır.⁸ Uluslararası toplumu ilgilendiren ve bir parlamenter diplomasi örneğini teşkil eden Gazze Tezkeresi, sadece TBMM’de yapılan oylamanın ardından ortaya çıkan yeni bir konu olmadığından, siyasi, hukuki, diplomatik ve toplumsal boyutları bulunan bir sürecin tezahürü olarak değerlendirilebilir.

Parlamenter diplomasi, uluslararası krizlerin önlenmesi ve dünya kamuoyuna önemli mesajların iletilmesi amacıyla farklı dönemlerde diğer ülkeler tarafından da kullanılmıştır. Örneğin, 1992 yılında Ermenistan silahlı birlikleri tarafından Azerbaycan’ın Hocalı kentinde masum insanlara yönelik gerçekleştirilen katliamın birçok ülkenin parlamentosu tarafından soykırım olarak tanınmıştır.⁹ Bir diğer örnek, 1995 yılında yaşanan Srebrenitsa Soykırımıdır. Uluslararası Adalet Divanı¹⁰ ve Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi¹¹ (ICTY) tarafından soykırım olarak tanımlanan bu olayların birçok ülke parlamentosu tarafından¹² da soykırım olarak kabul edilmiştir.¹³

İsrail’in Filistin topraklarındaki işgal, imha ve ilhak politikalarını kınayan ve bu konuda tedbirler alınmasını vurgulayan girişimler, çeşitli ülkelerde parlamenter diplomasi çerçevesinde sürdürülmektedir. Örneğin 2020 yılında, 25 Avrupa ülkesinden 1.080 parlamenter, İsrail’in Batı Şeria’ya yönelik ilhak politikalarını eleştiren Avrupa hükümetlerine ve liderlerine ortak bir mektup göndermişlerdir. Bu mektupta, uluslararası hukuk ve Birleşmiş Milletler Güvenlik

⁸ **Parliamentary Assembly of Turkic-Speaking Countries.** “*Commission on Legal Affairs and International Relations, Ninth Meeting, Role of Parliaments in Foreign Policy Cooperation: Report*”, TURKPA, 9 Haziran 2022. < <https://turkpa.org/files/leg%2009%20rep%20en.pdf> >.

⁹ **Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi.** “*Xocalı Soyqırımının Beynəlxalq Tanınması: Fəaliyyət və Nəticələr*” (Bakı: Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi, 2018). S: 11-12. < https://meclis.gov.az/neshrler/Xocali-Senedler_toplusu-2018_en.pdf >. (s.e.t.16.09.2025).

¹⁰ **United Nations.** “*International Day of Reflection and Commemoration of the 1995 Genocide in Srebrenica*,” Birleşmiş Milletler, 11 Temmuz 2025. < <https://www.un.org/en/observances/srebrenica-genocide-commemoration-day> >. (s.e.t.14.09.2025).

¹¹ **United Nations.** “*Statute of the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia*”, Security Council Resolution 827 (1993), 25 May 1993, Audiovisual Library of International Law, United Nations, Legal Instruments. < <https://legal.un.org/avl/ha/icty/icty.html> >. (s.e.t.14.09.2025).

¹² **European Parliament.** “*20 years after the Srebrenica genocide: Parliament says ‘never again’*,” press release, July 9, 2015, European Parliament. < <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20150708IPR78763/20-years-after-the-srebrenica-genocide-parliament-says-never-again> >. (s.e.t.14.09.2025).

¹³ **City News.** “*House of Commons Votes 313 to 0 to Provide Yazidis Refuge in Canada*,” *CityNews Vancouver*, October 25, 2016. < <https://vancouver.citynews.ca/2016/10/25/house-of-commons-votes-313-to-0-to-provide-yazidis-refuge-in-canada/> >. (s.e.t.15.09.2025).

Konseyi kararları çerçevesinde iki devletli çözümün savunulması gerektiği vurgulanmıştır.¹⁴ 2021 yılında İrlanda parlamentosu da İsrail'in Filistin topraklarındaki yerleşimci politikalarını kınayarak bu eylemleri “fili ilhak”¹⁵ olarak tanımlamıştır.¹⁶ İsrail'in Filistinli sivillere karşı işlediği suçların soruşturulması, Gazze'deki insani krizin acilen durdurulması ve insani yardımların engellenmemesi gerektiğini belirten 19 Eylül 2024 tarihli Avrupa Parlamentosu kararının da Filistin topraklarında İsrail tarafından işlenen suçları kınayan, İsrail ile olan ilişkilerin askıya alınmasını vurgulayan ve uluslararası topluma Filistin meselesi hakkında mesajlar veren¹⁷ bir parlamenter diplomasi örneği olduğu ifade edilebilir.

İsrail'in on yıllardır işlediği yasa dışı eylemlerinin durdurulması ve Filistin halkının haklarının savunulması için uluslararası topluma, özellikle diğer ülke parlamentolarıyla kurulan dostluk gruplarına¹⁸ çağrıda bulunan TBMM'nin 29 Ağustos'ta kabul ettiği Gazze Tezkeresi, Filistin meselesine ilişkin olarak hükümetin uluslararası arenada yürüttüğü faaliyetlerin meclis gündeminde de yer aldığını, böylece Filistin meselesinin yasama ve yürütme organları tarafından ortak bir tavırla benimsenerek uluslararası toplumla paylaşıldığını göstermektedir.

İsrail'in uluslararası hukuka aykırı eylemlerde bulunduğu ve bu eylemlere son vermesi gerektiğinin vurgulanması¹⁹ ile 1967 savaşının ardından işgal ettiği topraklardan geri çekilmesine yönelik BM kararları,²⁰ son dönemde ulusal ve uluslararası anlamda Filistin halkının temel hak ve özgürlüklerinin korunması için yaşanan kayda değer gelişmeler olduğu ifade edilebilir. Gazze dahil olmak üzere Filistin genelinde uluslararası suçlara karışan

¹⁴ **Heinrich Böll Stiftung.** “Joint Letter by 1080 European Parliamentarians against Israeli Annexation”. Brussels: Heinrich Böll Stiftung, June 2020. < https://ps.boell.org/sites/default/files/2020-06/Joint%20letter%20by%201080%20European%20parliamentarians%20against%20Israeli%20annexation_0.pdf >. (s.e.t.16.09.2025).

¹⁵ “De facto annexation”.

¹⁶ **Oliver Holmes, Rory Carroll ve Peter Beaumont.** “Ireland condemns 'de facto annexation' of Palestinian land by Israel,” The Guardian, 26 Mayıs 2021, < <https://www.theguardian.com/world/2021/may/26/ireland-israel-de-facto-annexation-palestinian-land> >. (s.e.t.13.09.2025).

¹⁷ **European Parliament.** “Gaza at breaking point: EU action to combat famine, the urgent need to release hostages and move towards a two-state solution,” Resolution P10_TA (2025)0199, 11 September 2025. < https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2025-0199_EN.html >. (s.e.t.16.09.2025).

¹⁸ Türkiye Büyük Millet Meclisi, Dostluk Grupları, TBMM, erişim 24 Eylül 2025, < <https://www.tbmm.gov.tr/DostlukGruplari> >. (s.e.t.11.09.2025).

¹⁹ **OHCHR.** “Israel Has Committed Genocide in Gaza Strip, UN Commission Finds,” < <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2025/09/israel-has-committed-genocide-gaza-strip-un-commission-finds> >. (s.e.t.17.09.2025).

²⁰ **United Nations General Assembly,** Resolution ES-10/24: “Advisory Opinion of the International Court of Justice on the Legal Consequences arising from Israel's Policies and Practices in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and from the Illegality of Israel's continued Presence in the Occupied Palestinian Territory”, A/RES/ES-10/24, September 19, 2024. < <https://docs.un.org/en/A/RES/ES-10/24> >. (s.e.t.13.09.2025).

İsraililerin yargılanması,²¹ İsrail'in uluslararası arenada yalnızlaştırılması ve Filistin devletinin diğer devletler tarafından tanınmasına yönelik hamleler²², uluslararası toplumun bu çerçevede attığı diğer önemli adımlardır.

Gazze Tezkeresi'nde yer alan ve İsrail'in başta soykırım suçu olmak üzere Filistin topraklarında işlediği işgal, imha ve ilhak eylemlerinin önlenmesi açısından etki yaratacağı öngörülen husus, İsrail'in BM ve diğer uluslararası kuruluşlardaki üyeliklerinin askıya alınmasıdır. Bu yaptırım, İsrail'in Filistin'de işlediği uluslararası suçları, dünya barışını tehdit eden eylemleri ve BM'nin yargı organı olan Uluslararası Adalet Divanı kararlarını²³ uygulamaması nedeniyle yürürlüğe konulabilir. Örneğin, Güney Afrika, BM'nin 1945'teki 51 kurucu üyesinden biri olmasına rağmen, apartheid rejimi nedeniyle uluslararası toplumdan yoğun tepkiler almıştır. 1960'larda ülkenin BM üyeliğinin askıya alınması yönünde baskılar artmış ve bu durum 1974'te BM Genel Kurulu'nun Güney Afrika delegasyonunun yetkilerini reddetmesine yol açmıştır. Bu ret, bir çıkarma sayılmasa da ancak fiili bir dışlama olarak nitelendirilmiştir.²⁴

İsrail'in Filistinlilere karşı işlediği, apartheid de dahil olmak üzere²⁵ çeşitli uluslararası suçlar nedeniyle, BM ve diğer uluslararası kuruluşlardaki üyeliğinin askıya alınması veya bu kurumlardan çıkarılması, Türkiye dahil diğer üye devletler tarafından talep edilebilir. Örneğin, Çin'in İsrail'in Gazze'de işlediği insanlık dışı eylemler nedeniyle BM üyeliğinin sonlandırılmasının değerlendirilmesi gerektiğini; hatta gerekirse olası bir müdahalenin

²¹ **Al Jazeera**. "ICC Issues Arrest Warrant for Israeli PM Netanyahu for War Crimes in Gaza." Al Jazeera, November 21, 2024. < <https://www.aljazeera.com.translate.goog/news/2024/11/21/icc-issues-arrest-warrant-for-israeli-pm-netanyahu-for-war-crimes-in-gaza? x tr sl=en& x tr tl=tr& x tr hl=tr& x tr pto=tc> >. (s.e.t.11.09.2025).

²² **Al Jazeera**. "Canada, Australia Join UK in Recognising Palestinian Statehood." Al Jazeera, September 21, 2025. < <https://www.aljazeera.com/news/2025/9/21/canada-australia-join-uk-in-recognising-palestinian-statehood> >. (s.e.t.21.09.2025).

²³ **UN News**, "UN General Assembly Votes Overwhelmingly to Demand Israel Comply with ICJ Ruling," UN News, 20 Temmuz 2004, < <https://news.un.org/en/story/2004/07/110152> >. (s.e.t.16.09.2025); **OHCHR**. "UN experts warn international order on a knife's edge, urge States to comply with ICJ Advisory Opinion," 18 Eylül 2024, < <https://www.ohchr.org/en/statements-and-speeches/2024/09/un-experts-warn-international-order-knifes-edge-urge-states-comply> >. (s.e.t.16.09.2025).

²⁴ **Viona Rashica**. "Ways of Terminating the Membership of States from International Governmental Organizations". (Tetova: Güneydoğu Avrupa Üniversitesi, 2021), < https://www.nispa.org/files/conferences/2021/e-proceedings/system_files/papers/paper-viona-rashica.pdf >. P: 6-7. (s.e.t.14.09.2025).

²⁵ **Uluslararası Af Örgütü Türkiye**. "İşgal Altındaki Filistin Topraklarında İsrail'in Apartheid Rejimi," Amnesty Türkiye, 8 Ocak 2024, < <https://www.amnesty.org.tr/icerik/isgal-altindaki-filistin-topraklarinda-israilin-apartheid-rejimi> >. (s.e.t.16.09.2025); **OHCHR**. "UN experts warn international order on a knife's edge, urge States to comply with ICJ Advisory Opinion," 18 Eylül 2024, < <https://www.ohchr.org/en/statements-and-speeches/2024/09/un-experts-warn-international-order-knifes-edge-urge-states-comply> >. (s.e.t.16.09.2025).

düşünülmesi gerektiğini gündeme taşıması,²⁶ Gazze Tezkeresi'nde yer alan ilgili yaptırımın uygulanabilirliğini gösteren güncel bir örnek olarak ifade edilebilmektedir. TBMM'nin Gazze Tezkeresi, bir irade beyanı veya durum tespiti niteliği taşıyan bir parlamento diplomasisi örneği olmaktan ibarettir. Bununla birlikte, diğer ülke parlamentolarını Filistin'de İsrail tarafından işlenen suçlara karşı harekete geçmeye çağırması önemli olmakla birlikte, tezkerede yer alan bazı hususların yasalaştırılması ve bu konularda farkındalık oluşturulması, geleceğe yönelik atılması gereken adımları ifade etmektedir. Dolayısıyla,

- Yasama yetkisinin asliliği ve genelliği ilkesi çerçevesinde müstakil bir kanunun düzenlenmesi;²⁷
- Gazze başta olmak üzere Filistin topraklarında İsrail tarafından işlenen suçlara iştirak eden yetkililerin yargılanması için Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM) veya Uluslararası Adalet Divanı (UAD) süreçlerinde destek veya aktif rol alınması için gereken işlemlerin yapılması;
- Gazze Tezkeresi'nde yer alan konuların sürekli olarak gündemde tutulması için parlamentolar arasındaki ilişkilerin sürdürülmesi;
- İsrail tarafından Filistin'de işlenen suçlara doğrudan veya dolaylı olarak destek sağlayan tüzel veya gerçek kişilere yönelik ekonomik yaptırımların uygulanması için yeni düzenlemelerin gündeme alınması;
- Gazze'de işlenen soykırımla ilgili özel bir anma gününün belirlenmesi ve bu meselenin ortaöğretim ve yükseköğretim ders programlarına dahil edilmesi;
- Dolaylı yollarla ve üçüncü ülkeler üzerinden İsrail ile ticaretin sürdürülmesine dair iddiaların titizlikle incelenmesi ve eğer doğru olduğu tespit edilirse gerekli adımların atılması; ayrıca işgal altındaki Filistin topraklarında İsraili şirketler tarafından üretilen ürünlerin ülkeye girişinin yasaklanması ve ilgili şirketlerin kara listeye alınması;
- Filistinlilerin güçlendirilmesi ve temel hizmetlerden faydalanmaları için faaliyet yürüten uluslararası örgütlerin desteklenmesi;

gibi eylemlerin hayata geçirilmesi, yasama yetkisine sahip olan TBMM ve dünya parlamentolarının İsrail'in on yıllardır Filistin topraklarında uyguladığı işgal, imha ve ilhak politikaları ve son iki yıldır özellikle Gazze'de işlediği soykırım suçunu durdurmak ve Filistin halkının haklarını savunmak için atılabilir yeni adımlardır. **Bu adımlar, parlamentoların insan hakları, dünya barışı ve Filistin meselesindeki kararlı duruşlarının açık bir göstergesi** olarak değerlendirilecektir.

²⁶ **Haberler.com.** "China has taken action against Israel". 26.09.2025. < <https://en.haberler.com/china-has-taken-action-against-israel-2144084/> >. (s.e.t.27.09.2025).

²⁷ (bu yasayla bir yandan bu suçlara karışan vatandaşların yargılanması ve vatandaşlıktan çıkarılmaları, diğer yandan da bu suçlara karışan yabancıların ve paralı askerlerin yargılanması ve haklarının kısıtlanmasına ilişkin belirli hükümler düzenlenebilir).

Sonuç olarak, Gazze Tezkeresi, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen; İsrail'in Gazze ve diğer Filistin topraklarındaki işgal, imha, tehcir ve ilhak politikalarını kınayan bir parlamento kararıdır. Bu karar, Türkiye'nin Filistin meselesindeki siyasi ve diplomatik tutumunu desteklemiş, Türk milletinin vicdanına tercüman olmuş ve uluslararası topluma işbirliği çağrısı yöneltmiştir. Gazze Tezkeresi, yalnızca bir dış politika desteği değil; aynı zamanda Türk toplumunun Filistin meselesine dair duyarlılığının kurumsal düzeyde ifadesi ve Filistin'deki zulme göz yumanlara karşı güçlü bir mesaj niteliği taşımaktadır. Bununla birlikte, bu tür kararların sembolik öneminin ötesinde, somut ve etkili diplomatik, ekonomik ya da hukuki adımların da gündeme alınması gerektiği hatırlanmalıdır. Zira parlamentonun aldığı kararların gerçek etkisi, uluslararası alanda karşılık bulan ve pratik sonuçlar doğuran uygulamalarla güçlendiğinde ortaya çıkar.

Yazar Hakkında: Hukuk alanında lisans ve yüksek lisans derecelerine sahip olan Moh Asmahil Kohan, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde doktora eğitimine devam etmektedir. Bununla birlikte, Ortadoğu Vakfı'nda araştırmacı olarak görev yapmakta ve hukuk alanındaki çalışmalarını bu kurumda sürdürmektedir.